

Logika

Pod **iskazom** podrazumevamo bilo koju rečenicu za koju se zna da može biti samo tačna ili samo netačna.

Iskaze ćemo, po dogovoru, **obeležavati** malim slovima latinice: p,q,r,s,t....

$\tau(p)=T$, ako je iskaz p tačan

$\tau(p)=\perp$, ako je iskaz p netačan

Operacije:

operacija	čita se	simbol
konjunkcija	i	\wedge
disjunkcija	ili	\vee
implikacija	ako...onda	\Rightarrow
ekvivalencija	ako i samo ako	\Leftrightarrow
negacija	ne	\neg

Tablice istinitosti:

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$p \Leftrightarrow q$	$\neg p$
T	T	T	T	T	T	\perp
T	\perp	\perp	T	\perp	\perp	\perp
\perp	T	\perp	T	T	\perp	T
\perp	\perp	\perp	\perp	T	T	T

Iskazne formule koje su uvek, za sve moguće vrednosti iskaznih slova koja čine te formule tačne, nazivamo

tautologijama.

Značajniji logički zakoni:

$\neg(\neg p) \Leftrightarrow p$ zakon dvojne negacije

$p \vee \neg p$ zakon isključenja trećeg

$\left. \begin{array}{l} \neg(p \wedge q) \Leftrightarrow \neg p \vee \neg q \\ \neg(p \vee q) \Leftrightarrow \neg p \wedge \neg q \end{array} \right\}$ De Morganovi zakoni

$(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (\neg q \Rightarrow \neg p)$ zakon kontrapozicije

$(p \wedge (p \Rightarrow q)) \Rightarrow q$ modus ponens

$(\neg q \wedge (p \Rightarrow q)) \Rightarrow \neg p$ modus tolens

$(\neg p \Rightarrow (q \wedge \neg q)) \Rightarrow p$ reductio ad absurdum (svodjenje na protivrečnost)

Skupovi

Pojam skupa se ne definiše, već se shvata intuitivno a možemo reći da je skup kolekcija određenih jasno definisanih objekata.

Skupove najčešće obeležavamo velikim slovima A, B, ..., X, Y, ..., a elemente skupa malim slovima a, b, ..., x, y, ...

Ako je x element skupa X, tu činjenicu ćemo označavati sa $x \in X$, a ako ne pripada skupu X, označićemo sa $x \notin X$.

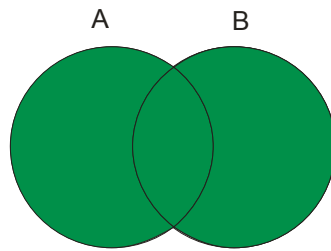
\emptyset je oznaka za **prazan skup**, odnosno skup koji nema elemenata.

Za neka dva skupa kažemo da su **jednaki** ako su svi elementi jednog skupa ujedno elementi drugog skupa, i obrnuto, svi elementi drugog skupa su elementi prvog skupa.

Zapisujemo: **$A=B$ ako i samo ako $(\forall x)(x \in A \Leftrightarrow x \in B)$**

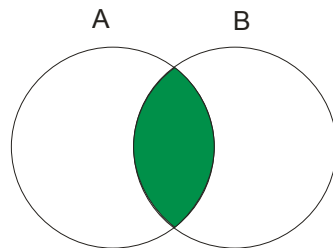
Kažemo da je skup B **podskup** skupa A, što označavamo $B \subset A$, ako su svi elementi skupa B takođe i elementi skupa A, tj. **$B \subset A$ ako i samo ako $(\forall x)(x \in B \Rightarrow x \in A)$** (ovo je relacija **inkluzije**)

Skup svih elemenata koji su elementi bar jednog od skupova A ili B, zove se **unija** skupova A i B i označava se sa $A \cup B$.

$$A \cup B = \{x | x \in A \vee x \in B\}$$

Skup svih elemenata koji su elementi skupa A i skupa B zove se **presek** skupova A i B i obeležava se sa $A \cap B$.

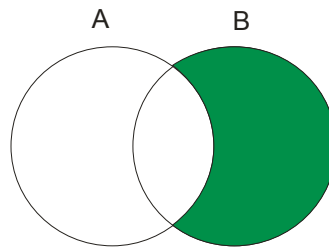
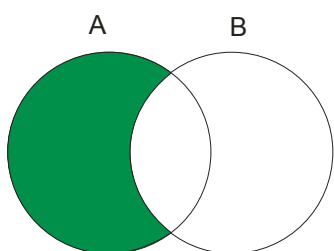

$$A \cap B = \{x | x \in A \wedge x \in B\}$$

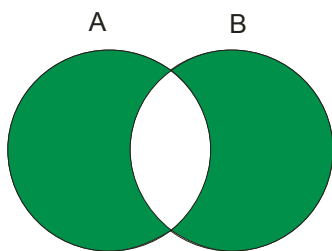
Skup svih elemenata koji su elementi skupa A ali nisu elementi skupa B zove se **razlika** redom skupova A i B u oznaci $A \setminus B$.

$$A \setminus B = \{x | x \in A \wedge x \notin B\}$$

$$B \setminus A = \{x | x \in B \wedge x \notin A\}$$

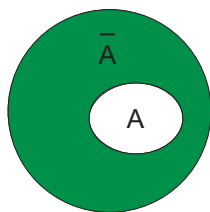
Skup $(A \setminus B) \cup (B \setminus A)$ naziva se **simetrična razlika** i najčešće se obeležava sa Δ .

$$A \Delta B = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$$

Skup svih podskupova skupa A naziva se **partitivni skup** skupa A i obeležava se sa $P(A)$.

Skup svih elemenata koji **nisu sadržani** u posmatranom skupu A je \bar{A} a zove se komplement.

$$\bar{A} = \{x \mid x \notin A\}$$

Uredjeni par, čija je prva komponenta a a druga b obeležava se sa (a, b) .

Dekartov proizvod skupova A i B je skup $A \times B = \{(a, b) \mid a \in A \wedge b \in B\}$

www.matematiranje.in.rs